

पेपर क्र. २

2021

M15

→ संच क्रमांक

(पोलीस उप निरीक्षक) दि. १७ जुलै, २०२२

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक

BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका - II

सामान्य क्षमता चाचणी व

पदाच्या कर्तव्यासाठी आवश्यक ज्ञान

एकूण प्रश्न : 100

एकूण गुण : 200

वेळ : 1 (एक) तास

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनात न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
- (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
- (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठिण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नांकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही. एकापेक्षा जास्त उत्तरे नमूद केल्यास ते उत्तर चुकीचे धरले जाईल व त्या चुकीच्या उत्तराचे गुण वजा केले जातील.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच “उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरासाठी 25% किंवा 1/4 गुण वजा/कमी करण्यात येतील.”

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवारांला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-८२” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे वाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1. वैध निष्कर्ष निवडा.

सत्य विधाने : काही पेन्सिली बंदुका आहेत.
काही बंदुका पेने आहेत.
काही पेने मारेकरी आहेत.

निष्कर्ष : (a) काही पेन्सिली पेने आहेत.
(b) काही बंदुका मारेकरी आहेत.
(c) काही मारेकरी पेने आहेत.
(d) काही मारेकरी बंदुका आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a) आणि (b) (2) फक्त (b) आणि (c) (3) फक्त (b) (4) फक्त (c)

Select the valid conclusion/s.

True statements : Some pencils are guns.
Some guns are pens.
Some pens are killers.

Conclusions : (a) Some pencils are pens.
(b) Some guns are killers.
(c) Some killers are pens.
(d) Some killers are guns.

Answer Options :

(1) Only (a) and (b) (2) Only (b) and (c) (3) Only (b) (4) Only (c)

2. एका सांकेतिक भाषेत 725 साठी *@# हा संकेत आहे. 534 साठी \$©* हा संकेत आहे. 231 साठी t©@ हा संकेत आहे. तर 375 या अंकासाठी कोणता संकेत असेल ?

(1) ©#* (2) *#© (3) *\$© (4) ©#@

In a code language, the code *@# is for 725. The code \$©* is for 534. The code t©@ is for 231, then which would be the code for 375 ?

(1) ©#* (2) *#© (3) *\$© (4) ©#@

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

3. एका शाळेतील 2003 ते 2008 या सहा वर्षांच्या कालावधीत उत्तीर्णांची टक्केवारी अनुक्रमे 45, 56, 42, 61, 55 आणि 52 अशी आहे. 2003 ते 2008 या काळात या परीक्षेला बसणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे प्रमाण 2 : 3 : 4 : 3 : 2 : 3 असे असल्यास सहा वर्षांची उत्तीर्णांची एकत्रित टक्केवारी किती असेल ?

(1) 51.5% (2) 47.5% (3) 55% (4) 42.5%

Pass percentage of a school for six years starting from 2003 to 2008 are 45, 56, 42, 61, 55 and 52 respectively. If the ratio of students who appeared for the examination in the years 2003 to 2008 are 2 : 3 : 4 : 3 : 2 : 3, then the pass percentage of the school in the six years together is :

(1) 51.5% (2) 47.5% (3) 55% (4) 42.5%

4. 8 भाग रसायन A आणि 3 भाग पाणी यांचे मिश्रण केले आहे. जर त्यात 26 लिटर पाणी घातले तर मिश्रणातील रसायन A हे त्यातील पाण्याच्या निम्मे होते. या मिश्रणातील रसायनाच्या लिटरची संख्या निवडा.

(1) 16 (2) 12 (3) 14 (4) 18

A mixture is composed of 8 parts of chemical A and 3 parts of water. After adding 26 liters of water if the mixture contains chemical A one half as much as water. Select the number of liters of chemical A that it contains.

(1) 16 (2) 12 (3) 14 (4) 18

5. P, Q, R, S, T आणि U ही चुलत भावंडे आहेत. कोणतीही दोन भावंडे सारख्या वयाची नाहीत; मात्र सर्वांची जन्मतिथी सारखीच आहे. सर्वात धाकटा हा 17 वर्षे वयाचा असून, थोरला T हा 22 वर्षे वयाचा आहे. U हा वयाने Q आणि S यांच्या मधला आहे. P हा Q पेक्षा मोठा आहे. R हा S पेक्षा मोठा आहे. जर Q चे वय 17 असेल तर अनुक्रमे S व R यांच्या वयांची जोडी निवडा.

(1) 18 आणि 19 (2) 18 आणि 20 (3) 19 आणि 21 (4) 18 आणि 21

P, Q, R, S, T and U are cousins. No two cousins are of the same age, but all have birthdays on the same dates. The youngest is 17 years old and the oldest T is 22. U is somewhere between Q and S in age. P is older than Q. R is older than S. Select the pair of ages of S and R respectively; if Q is 17 years old.

(1) 18 and 19 (2) 18 and 20 (3) 19 and 21 (4) 18 and 21

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

6. सौरभकडे त्रिकोणी व चौकोनी अशा दोन आकारांचे 25 कागद आहेत. त्यांच्या कोनांची संख्या 88 आहे. तर त्यापैकी त्रिकोणी कागद किती व त्रिकोणांच्या कोनांची संख्या किती ?

- (1) 9, 27 (2) 11, 33 (3) 12, 36 (4) 13, 39

Sourabh has 25 pieces of paper of triangular and rectangular in shape. The total number of angles is 88. Then how many are triangular shaped pieces of paper and the number of angles of triangles ?

- (1) 9, 27 (2) 11, 33 (3) 12, 36 (4) 13, 39

7. आपापसात सर्वात उत्तम निवडण्यासाठी भावंडांच्या दोन जोड्या, साहील आणि त्याची बहीण नूरी आणि नान्सी व तिचा भाऊ पन्नू हे बुद्धिबळ खेळले. फक्त पहिल्या सामन्यातील दोन खेळाडू भावंडे होती. पहिल्या सामन्यात हरलेला खेळाडू पुढच्या सामन्यासाठी बाद केला आणि जिंकलेला खेळाडू नंतरचा सामना खेळला व यानंतर याचप्रमाणे तीन सामने झाले. नूरी व तिचा भाऊ यांनी दुसऱ्या भावंडांच्या जोडीपेक्षा जास्त सामने जिंकले. मुलांनी एक सामना जिंकला तर मुलींनी दोन जिंकले. तर तिसरा सामना जिंकलेली व्यक्ती निवडा.

- (1) नूरी (2) नान्सी
(3) साहिल किंवा पन्नू (4) उत्तर शोधण्यासाठी अधिक माहितीची गरज आहे.

Two pairs of siblings, Sahil and his sister Nuri and Nancy and her brother Pannu, played chess to decide the best among all of them. The two players were siblings in the first game only. After 1st game, loser was eliminated; winner played the next game and so on. They played three games in all. Nuri and her brother won more number of games than other pair of siblings. The boys won one game only whereas girls won two. Select the person who did win in 3rd game.

- (1) Nuri (2) Nancy
(3) Sahil or Pannu (4) More data is needed to find the answer

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

8. चलभाष (मोबाईल) स्तंभांच्या जवळ रहाणारे लोक या स्तंभातून होणारी प्रारणे स्वतःच्या आरोग्याची हानी पोहोचवतील या विवंचनेत असतात. चलभाष यंत्रे स्वतःच करत असलेला प्रारण उत्सर्ग, धोक्याच्या पातळीचा असतो आणि एका अहवालाने मुलांना गरज नसताना त्यावरून बोलण्यापासून परावृत्त केले पाहिजे अशी शिफारस केली आहे. स्तंभातून होणारा प्रारणाचा उत्सर्ग चलभाष यंत्रांच्या तुलनेत कमी असतो. या बाबतीत यंत्रावरच्या बोलण्याचे काही सेकंद हे या संदर्भात 24 तासांच्या स्तंभ संपर्काइतके असतात. या दोन्ही स्रोतांकडून होणारी ही प्रारणे आंतरराष्ट्रीय मार्गदर्शक तत्वांनुसार धोक्याच्या मानलेल्या पातळीच्या खाली असतात पण ही मार्गदर्शक तत्वे जोखमीची पातळी अचूकतेने प्रतिबिंबित करतात काय याची खात्री आतापर्यंत तरी कोणीही दिलेली नाही.

वरील परिच्छेदावरून काढता येईल असे सर्वात उचित अनुमान ठरेल असे विधान निवडा.

- (1) चलभाष यंत्रे वापरणारे लोक स्वतःच्या आरोग्याला जोखमीत टाकतात.
- (2) जर चलभाष यंत्रांचा व्यापक उपयोग आरोग्याला हानिकारक नसेल तर स्तंभातून होणारे प्रारण धोकादायक असणे शक्य नाही.
- (3) आंतरराष्ट्रीय मार्गदर्शक तत्वे कमी पातळीच्या प्रारणापासून आरोग्याला असणाऱ्या धोक्याला कमी लेखतात.
- (4) चलभाष स्तंभांच्या जवळ राहिल्यामुळे आरोग्याला असलेला धोका चलभाष यंत्रांच्या वापरापासून असलेल्या धोक्याच्या तुलनेत कमी आहे.

Many people who live near to mobile phone masts are worried that radiation from these masts will damage their health. Mobile phones themselves have also been suspected of emitting dangerous levels of radiation, and a report recommended that children should be discouraged from making non-essential calls. Emission of radiation from the masts is much lower than that from a mobile phone. A few seconds making a phone call is comparable to 24 hours of exposure from a mast. Radiation from both these sources is below the international guidelines as to what is a dangerous level, but no one can yet be certain if these guidelines accurately reflect the level of risk.

Select the statement that can be drawn as a most appropriate conclusion from the above passage.

- (1) People who use mobile phones are putting their health at risk.
- (2) If extensive use of mobile phones is not harmful to health, radiation from a mast is unlikely to be a risk.
- (3) The international guidelines underestimate the risk to health from low levels of radiation.
- (4) The health risk from living near a phone mast is lower than that from using a mobile phone.

9. 3 वर्षांच्या अंतराने जन्मलेल्या 5 मुलांच्या वयाची बेरीज 50 वर्षे आहे तर सर्वात लहान मुलाचे वय निवडा.

- (1) 3
- (2) 4
- (3) 5
- (4) 7

The sum of ages of 5 children born at the interval of 3 years each is 50 years. Select the option that indicates age of youngest child.

- (1) 3
- (2) 4
- (3) 5
- (4) 7

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

10. बराच महाग असला तरी, मोबाईल ही चैनीची वस्तू नाही. कारण एखादी व्यक्ती मोबाईलच्या माध्यमातून खूप गोष्टी शिकू शकते.

वरील विधानावरून खालीलपैकी कोणता निष्कर्ष काढता येऊ शकतो ?

पर्यायी उत्तरे :

- (1) सर्व महाग वस्तू चैनीच्या समजल्या जातात.
- (2) शिकण्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या सर्व वस्तू चैनीच्या नसतात.
- (3) शिकण्यासाठी मोबाईल आवश्यक आहे.
- (4) मोबाईल ही चैनीची वस्तू नाही.

Though the mobile is much expensive, it is not a luxurious thing because one can learn many things through the medium of mobile.

From the above statement, which conclusion one can draw from the following :

Answer Options :

- (1) All expensive things are supposed to be luxurious.
- (2) All necessary things for learning are not luxurious.
- (3) Mobile is necessary for learning.
- (4) Mobile is not a luxurious thing.

11. एक टोला दर 18 मिनिटानंतर वाजतो. दुसरा टोला दर 24 मिनिटानंतर वाजतो. तिसरा टोला दर 32 मिनिटानंतर वाजतो. जर हे तीनही टोले सकाळी 8 वाजता एकत्र वाजले तर त्यानंतर पुन्हा ते एकत्र वाजण्याची वेळ निवडा.

- (1) 12 वा. 40 मिनिटे
- (2) 12 वा. 48 मिनिटे
- (3) 12 वा. 56 मिनिटे
- (4) 13 वा. 4 मिनिटे

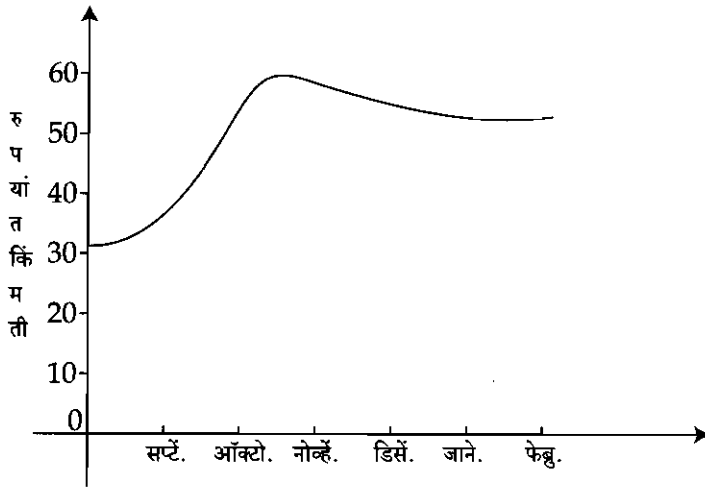
A bell rings every 18 minutes. Second bell rings every 24 minutes. A third bell rings every 32 minutes. If all three bells ring at 8 am together then select the next time they all ring together.

- (1) 12 hrs 40 mins
- (2) 12 hrs 48 mins
- (3) 12 hrs 56 mins
- (4) 13 hrs 4 mins

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

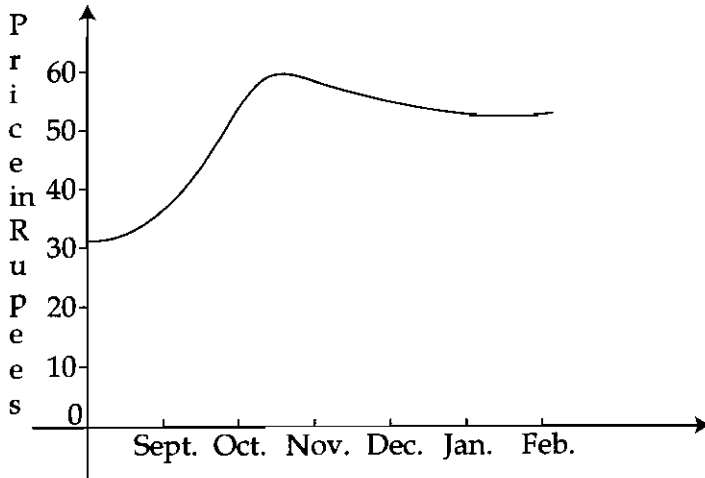
12. पुढील आलेख एका विक्रेय वस्तूच्या मासिक किंमती दाखवतो.
दाखवलेल्या माहितीचा उपयोग करून पर्यायांतील चुकीचे विधान निवडा.

- (1) ऑक्टोबर-नोव्हेंबर दरम्यान विक्रेय वस्तूच्या किंमतीत सर्वात जास्त बदल झाला.
- (2) जानेवारी-फेब्रुवारी दरम्यान विक्रेय वस्तूच्या किंमती काहीशा स्थिर होत्या.
- (3) फेब्रुवारीनंतर विक्रेय वस्तूच्या किंमती 40 रुपयांपेक्षा कमी होतील अशी अटकळ बांधता येते.
- (4) सप्टेंबर महिन्यात वस्तूच्या किंमती 30 ते 40 रुपयांदरम्यान कोठेतरी होत्या.

Following graph shows month-wise prices of certain commodity.

Select the false statement from given options using information depicted.

- (1) The prices of the commodity were highly varied during October-November.
- (2) The prices of the commodity were somewhat steady during January-February.
- (3) It can be predicted that the prices of commodity will be lower than ₹ 40 after February.
- (4) The prices of the commodity were somewhere between ₹ 30 to 40 in September.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

13. अमेय मंदिरापासून 8 किमी चालत गेला त्यानंतर 3 किमी डावीकडे चालत गेला. त्या ठिकाणाहून तो 12 किमी डावीकडे चालत गेला तर तो मंदिरापासून किती अंतरावर आहे ?

(1) 2 किमी (2) 3 किमी (3) 4 किमी (4) 5 किमी

Amey went 8 km from a temple by walking then, he went to left by walking 3 km. From that place he went left by walking 12 km then how far is he from temple ?

(1) 2 km (2) 3 km (3) 4 km (4) 5 km

14. P ही N ची पत्नी असून, S ही P ची नणंद आहे. R हा P चा मुलगा आहे आणि T हा N चा मुलगा आहे; तर S हीचे T शी नाते काय ?

(1) सासू (2) आत्या
(3) मावशी (4) आईकडून आजी

P is wife of N and S is sister in law of P and R is the son of P and T is son of N then how is S related to T ?

(1) Mother in Law (2) Paternal Aunt
(3) Maternal Aunt (4) Maternal Grandmother

15. पश्चिम युरोपीय समाजातील वंशभेदाविरोधातील चळवळ आता जोर पकडत आहे याला आता व्यापक मान्यता मिळाली आहे. व्यापक स्थलांतराच्या परिणामी विविधतेला आणि बहुसांस्कृतिकतेला मुक्तद्वार देणारे समाज अल्पसंख्य समूहांना भोगावा लागणारा भेदभाव कमी व्हायला हातभार लावत आहेत. दुर्दैवाने वंशभेद अजूनही अस्तित्वात आहे. वांशिक भेदभाव असंतोष निर्माण करतो आणि समाजवस्त्राच्या नाजूक अशा विणीची मोडतोड करतो व यामुळे देशाचा लवचीकपणा अस्थिर होण्याची शक्यता असते.

अधोरेखित केलेल्या दोन विधानांतील परस्पर संबंधाचे सर्वात उचित वर्णन करणारे विधान निवडा.

- (1) दोन विधानांत कोणताही परस्परसंबंध नाही.
(2) 2-्या विधानातील परिणाम टाळण्यासाठी 1-ल्या विधानातील कृती केली जात आहे.
(3) 2-्या विधानातील कृती करून 1-ल्या विधानातील परिणाम टाळला जात आहे.
(4) दोन्ही विधाने समाजात अस्तित्वात असलेल्या वंशभेदाचे व त्याच्या परिणामाचे वर्णन करतात.

It is now widely acknowledged that the movement against racism in Western European societies is gaining momentum. Openness to diversity and multicultural societies resulting from mass immigration have contributed to reduce discrimination suffered by minority groups, unfortunately racial discrimination remains prevalent. Racial discrimination can create anarchy and damage the delicate fabric of society which can undermine a nation's resilience.

Select the statement that describes relationship between underlined statements most appropriately.

- (1) There is no relation between both the statements.
(2) 1st statement is an action that is taken for avoiding effect described in 2nd statement.
(3) 2nd statement is an action that is taken for avoiding effect described in 1st statement.
(4) Both the statements are describing racial discrimination prevalent in societies and its effect.

16. जनगणना 2001 ते 2011 दरम्यान लोकसंख्येत झालेल्या बदलाप्रमाणे जिल्ह्यांचा उतरता क्रम लावा.

- (a) ठाणे (b) सातारा (c) जालना
(d) सिंधूदुर्ग (e) अहमदनगर

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (c), (a), (e), (d), (b) (2) (a), (c), (e), (b), (d)
(3) (c), (a), (b), (e), (d) (4) (d), (b), (c), (a), (e)

Arrange the following districts in descending order as per the changes in population during census 2001 to 2011.

- (a) Thane (b) Satara (c) Jalna
(d) Sindhudurg (e) Ahmednagar

Answer Options :

- (1) (c), (a), (e), (d), (b) (2) (a), (c), (e), (b), (d)
(3) (c), (a), (b), (e), (d) (4) (d), (b), (c), (a), (e)

17. महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणाची स्थापना _____ साली झाली.

- (1) 1976 (2) 1977 (3) 1978 (4) 1979

Maharashtra Housing and Area Development Authority was established in _____.

- (1) 1976 (2) 1977 (3) 1978 (4) 1979

18. _____ ही ऊर्जा प्रदूषण विरहीत आहे.

- (a) कोळसा (b) पेट्रोल (c) जलविद्युत (d) अणुविद्युत

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) फक्त (d) (4) फक्त (c)

_____ is non-pollutant energy resource.

- (a) Coal (b) Petrol (c) Hydroelectricity (d) Atomic energy

Answer Options :

- (1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) Only (d) (4) Only (c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

19. बीड जिल्हा महाराष्ट्रातील _____ प्रशासकीय विभागात आहे.

- (1) औरंगाबाद (2) नाशिक (3) अमरावती (4) पुणे

District Beed is in the _____ division of Maharashtra.

- (1) Aurangabad (2) Nashik (3) Amravati (4) Pune

20. महाराष्ट्रात खालीलपैकी कोणते जिल्हे डोलोमाईट उत्पादनात महत्वाचे आहेत ?

- (1) चंद्रपूर, नागपूर, अमरावती, सिंधूदूर्ग
(2) कोल्हापूर, रत्नागिरी, रायगड, ठाणे
(3) नागपूर, चंद्रपूर, सातारा, सांगली
(4) यवतमाळ, रत्नागिरी, गडचिरोली, नागपूर

Which of the following districts of Maharashtra are important in the production of Dolomite ?

- (1) Chandrapur, Nagpur, Amravati, Sindhudurg
(2) Kolhapur, Ratnagiri, Raigad, Thane
(3) Nagpur, Chandrapur, Satara, Sangli
(4) Yavatmal, Ratnagiri, Gadchiroli, Nagpur

21. कोकणातील नद्या अति वेगाने वाहतात, त्याची कांही कारणे दिली आहेत, योग्य ती ओळखा.

- (a) पूर्वेस सह्याद्री पर्वत आहे.
(b) किनारपट्टीची रुंदी 30 ते 60 कि.मी. आहे.
(c) नद्या लांबीने अखुड टप्प्यांच्या आहेत.
(d) नद्याचे पात्र रुंद व विस्तीर्ण/विस्तृत आहेत.

वरीलपैकी कोणते विधाने बरोबर आहेत ?

- (1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) फक्त (d) (4) (a), (b) आणि (c)

Rivers in Konkan flow very fast due to some reasons, identify the correct.

- (a) Sahyadri mountain is in the east.
(b) Width of coastal belt is 30 to 60 km.
(c) Rivers are shorter in length.
(d) Rivers basins are broader and wide.

Which of the above statements are correct ?

- (1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) Only (d) (4) (a), (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

22. 'अस्तंभा शिखर' संदर्भात खालीलपैकी कोणता पर्याय योग्य आहे ?

(1) नंदुरबार - तोरणमाळ	(2) अमरावती - गाविलगड
(3) धुळे - गाळणा डोंगर	(4) नाशिक - सह्याद्री

Which is the correct options for the reference of 'Astambha Peak' ?

(1) Nandurbar - Toranmal	(2) Amravati - Gawilgad
(3) Dhule - Galna Dongar	(4) Nashik - Sahyadri

23. खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर नाहीत ?

- (a) तेलवासा ही महाराष्ट्रातील दगडी कोळशाची खाण नाही.
 (b) चंद्रपूर जिल्ह्यात चुनखडीचे उत्पादन होते.
 (c) क्रोमाइटचे उत्पादन सिंधूदूर्ग जिल्ह्यात होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (a)	(2) विधान (c)
(3) विधान (a) आणि (c)	(4) विधान (b) आणि (c)

Which of the following statement/s is/are incorrect ?

- (a) Telvasa is not a coal mine in Maharashtra.
 (b) Limestone is produced in Chandrapur district.
 (c) Chromite is produced in Sindhudurg district.

Answer Options :

(1) Statement (a)	(2) Statement (c)
(3) Statement (a) and (c)	(4) Statement (b) and (c)

24. महाराष्ट्रात _____ खडक पूर्व विदर्भ व कोकण खेरीज सर्वत्र आढळतो.

(1) जलजन्य	(2) बेसाल्ट	(3) रूपांतरीत	(4) यापैकी नाही

_____ rocks are found everywhere except East Vidarbha and Konkan in Maharashtra.

(1) Aquatic	(2) Basalt	(3) Transformed	(4) None of these

कल्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

25. महाराष्ट्रातील घाटांच्या संदर्भात खालील विधानावर विचार करा.

- (a) पुणे - बारामती मार्गावर दिवा घाट आहे.
 (b) कोल्हापुर - रत्नागिरी मार्गावर अंबोली घाट आहे.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) बरोबर, (b) चूक (2) (a) चूक, (b) बरोबर
 (3) दोन्हीही चूक (4) दोन्हीही बरोबर

Consider the following statement regarding Ghats in Maharashtra.

- (a) Diva Ghat is on the Pune - Baramati road.
 (b) Amboli Ghat is on the Kolhapur - Ratnagiri road.

Answer Options :

- (1) (a) correct, (b) wrong (2) (a) wrong, (b) correct
 (3) Both are wrong (4) Both are correct

26. डॉ. कॅरे यांनी 1805 मध्ये कोणत्या भाषेचे व्याकरण प्रसिद्ध केले ?

- (a) मराठी
 (b) हिंदी
 (c) संस्कृत
 (d) इंग्रजी

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a) आणि (c) (2) फक्त (a) (3) (b) आणि (c) (4) फक्त (d)

Dr. Carey published the grammar of which language in 1805 ?

- (a) Marathi
 (b) Hindi
 (c) Sanskrit
 (d) English

Answer Options :

- (1) (a) and (c) (2) Only (a) (3) (b) and (c) (4) Only (d)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

27. राजर्षी शाहू महाराजांनी दाजीपूरजवळ कोणत्या नदीवर धरण बांधले ?

- (1) राधानगरी (2) भोगावती (3) पंचगंगा (4) कुंभी

On which river did Rajarshi Shahu Maharaj construct a dam near Dajipur ?

- (1) Radhanagari (2) Bhogavati (3) Panchganga (4) Kumbhi

28. 31 ऑक्टोबर 1920 रोजी मुंबई येथे नारायण मल्हार जोशींनी _____ ची स्थापना केली.

- (1) गिरणी कामगार संघ (2) मद्रास लेबर युनियन
(3) ऑल इंडीया ट्रेड युनियन काँग्रेस (4) राष्ट्रीय मील मजदूर संघ

On 31st October 1920 Narayan Malhar Joshi founded _____ at Bombay.

- (1) Girni Kamgar Sangh (2) Madras Labour Union
(3) All India Trade Union Congress (4) Rashtriya Mill Majdoor Sangh

29. _____ यांनी आपल्या कर्मचाऱ्यांसाठी बोनस व भविष्यनिर्वाह निधी लागू केला.

- (1) मंगलदास नाथुभाई (2) बी.एच. वाडीया
(3) केशवजी नाईक (4) जमशेटजी टाटा

_____ introduced a system of Bonus and Provident Fund for his employees.

- (1) Mangaldas Nathubhai (2) B.H. Wadia
(3) Kesowji Naik (4) Jamshetji Tata

30. 'स्वदेशी को-ऑपरेटीव्ह स्टोअर्स लिमिटेड' सुरू करण्यात पुढीलपैकी कोणी पुढाकार घेतला होता ?

- (1) जमशेटजी टाटा (2) नानासाहेब देशमुख
(3) हरी किशोर (4) लोकमान्य टिळक

Who from the following took the initiative to start the Swadeshi Cooperative Stores Limited ?

- (1) Jamshetji Tata (2) Nanasaheb Deshmukh
(3) Hari Kishor (4) Lokmanya Tilak

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

31. 'आयटक' (ऑल इंडिया ट्रेड युनियन काँग्रेस) चे पहिले अध्यक्ष कोण होते ?

(1) ना.म. जोशी	(2) लोकमान्य टिळक
(3) लाला लजपतराय	(4) श्रीपाद अमृत डांगे

Who was the first President of All India Trade Union Congress ?

(1) N.M. Joshi	(2) Lokmanya Tilak
(3) Lala Lajpat Rai	(4) Shripad Amrut Dange

32. 1911 मध्ये शाही विधीमंडळात _____ यांनी सक्तीचे आणि मोफत प्राथमिक शिक्षण सुरू करावे असे विधेयक मांडले.

(1) गोपाळ कृष्ण गोखले	(2) गोपाळ गणेश आगरकर
(3) दादाभाई नौरोजी	(4) धोंडो केशव कर्वे

In 1911 _____ introduced a bill for introduction of compulsory and free primary education in the Imperial Legislative Council.

(1) Gopal Krishna Gokhale	(2) Gopal Ganesh Agarkar
(3) Dadabhai Naoroji	(4) Dhondo Keshav Karve

33. इ.स. 1918 च्या मुंबई येथील अस्पृश्यता निवारक परिषदेचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) महाराजा सयाजीराव गायकवाड	(2) राजर्षी शाहू महाराज
(3) महर्षी वि.रा. शिंदे	(4) महात्मा गांधी

Who was the President of Asprushyata Niwarak Parishad held in 1918 in Mumbai ?

(1) Maharaja Sayajirao Gaikwad	(2) Rajarshi Shahu Maharaj
(3) Maharshi V.R. Shinde	(4) Mahatma Gandhi

34. खालीलपैकी कोणती प्रकाशने किसन फागोजी बनसोड यांनी सामाजिक क्रांतीसाठी प्रकाशित केली होती ?

- (a) निराश्रित हिंदू नागरिक, विटाळ विध्वंसक
- (b) सत्यशोधक समाचार, अस्पृश्योद्धारक
- (c) मजूरपत्रिका, चोखामेळ
- (d) जागरूक, ब्राम्हणेतर

पर्यायी उत्तरे :

- (1) केवळ (a) (2) (a) आणि (c) (3) (b) आणि (d) (4) वरीलपैकी नाही

Which of the following publications were published by Kisan Phagoji Bansod for social revolution ?

- (a) Nirashrit Hindu Nagrik, Vital Vidhwansak
- (b) Satyashodhak Samachar, Asprushodharak
- (c) Majurpatrika, Chokhamela
- (d) Jagruk, Brahmnetar

Answer Options :

- (1) Only (a) (2) (a) and (c) (3) (b) and (d) (4) None of the above

35. सरकारने पहिले फॅक्टरी कमिशन कोणाच्या अध्यक्षतेखाली नियुक्त केले ?

- (1) दिनशाॅ पेटिट (2) मोरारजी गोकूळदास
- (3) अर्बुथनॉट (4) सोराबजी बंगाली

Who was the president of First Factory Commission appointed by Govt. ?

- (1) Dinshaw Petit (2) Morarji Gokuldas
- (3) Arbuthnott (4) Sorabji Bengali

36. खालीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?

- (1) राष्ट्रपतीची ईच्छा असेपर्यंत राज्यपाल आपल्या पदावर राहतात.
- (2) राष्ट्रपती केंव्हाही राज्यपालाची एका राज्यातून दुसऱ्या राज्यात बदली करू शकतात अथवा त्यांना बडतर्फ करू शकतात.
- (3) राज्यपालाच्या बदलीचा अथवा बडतर्फीचा राष्ट्रपतीचा आदेश हा अंतिम नसतो तर त्यास न्यायालयात आव्हान देता येते.
- (4) वरीलपैकी एकही नाही.

Which one of the following statements is **not** correct ?

- (1) The Governor remains in office during the pleasure of the President.
- (2) The Governor may be transferred from one state to another or dismissed by the President at any time.
- (3) The order of the President about transfer or dismissal of Governor is not conclusive and is justiciable.
- (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

37. जुलै 2021 मध्ये भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद _____ प्रमाणे पश्चिम बंगालच्या विधानसभेने राज्यात विधान परिषद स्थापन करण्याचा ठराव संमत केला.

- (1) 169 (2) 275 (3) 310 (4) 221

The West Bengal Assembly passed a resolution to create a legislative council in the state under article _____ of the Indian Constitution in July 2021.

- (1) 169 (2) 275 (3) 310 (4) 221

38. खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधिकांविषयी योग्य आहे/आहेत ?

- (a) सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायाधिकांची नियुक्ती भारताचे राष्ट्रपती करतात.
 (b) राष्ट्रपतींची मर्जी असेपर्यंत ते पदावर राहतात.
 (c) चौकशी शिवाय त्यांना निलंबित केले जाऊ शकते.
 (d) संसदीय प्रक्रियेनंतर काढलेल्या राष्ट्रपतींच्या आदेशानुसार, सिद्ध झालेल्या गैरवर्तन किंवा अकार्यक्षमतेच्या आधारावर त्यांना काढले जाऊ शकते.

खाली दिलेल्या पर्यायातून योग्य उत्तर निवडा :

- (1) (a), (b) आणि (c) (2) (a), (c) आणि (d) (3) (a) आणि (c) (4) (a) आणि (d)

Which of the following statement/statements is/are **correct** about a judge of Supreme Court of India ?

- (a) A judge of supreme court is appointed by the President of India.
 (b) He holds office during the pleasure of President.
 (c) He can be suspended without an inquiry.
 (d) He can be removed for proven misbehaviour or incapacity by a Presidential order passed after completing a Parliamentary procedure.

Select the **correct** answer from the options given below :

- (1) (a), (b) and (c) (2) (a), (c) and (d) (3) (a) and (c) (4) (a) and (d)

39. भारतीय राज्यघटनेतील खालीलपैकी कोणत्या कलमाचा अर्थ असा होतो की सर्व सार्वजनिक ठिकाणे नागरीकांसाठी खुली आहेत ?

- (1) कलम 15 (2) कलम 16 (3) कलम 17 (4) कलम 18

Which among the following articles of the Constitution of India means that all public places are open to all citizens ?

- (1) Article 15 (2) Article 16 (3) Article 17 (4) Article 18

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

40. भारतीय राज्यघटनेच्या अनुच्छेद - 356 अनुसार घटक राज्यातील घटनात्मक यंत्रणा कोलमडून पडण्याच्या कारणास्तव राज्यातील राष्ट्रपती राजवट खालीलपैकी कोणत्या परिस्थितीत/कारणास्तव एक वर्षापेक्षा जास्त काळ चालू ठेवता येवू शकते ?
- संबंधित राज्याच्या राज्यपालांनी राज्यात राष्ट्रपती राजवट चालू ठेवणे आवश्यक आहे असे राष्ट्रपतीस लेखी कळविले तर.
 - केन्द्रीय कॅबिनेटने राष्ट्रपती राजवट चालू ठेवणे आवश्यक आहे असे राष्ट्रपतीस लेखी कळविले तर.
 - संबंधित राज्यात कांही अडचणींमुळे विधान सभेच्या सार्वत्रिक निवडणूका घेणे अवघड आहे असे निर्वाचन आयोगाने प्रमाणित केले तर.
 - केवळ राष्ट्रीय आणीबाणी चालू असेल तर.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) (a), (c) आणि (d) (2) (b) आणि (c) (3) (c) आणि (d) (4) केवळ (d)

According to the Article - 356 of the Indian Constitution the proclamation of President's rule in case of failure of the Constitutional machinery in a state can be extended beyond one year on which of the following ground/s ?

- If the Governor of the concerned state gives in writing to the President that it is necessary to continue with the President's rule.
- If the Union Cabinet gives in writing to the President that it is necessary to continue with the President's rule.
- If the Election Commission certifies that the general elections to the legislative assembly of the concerned state cannot be held on account of difficulties.
- Only if a proclamation of national emergency is in operation.

Answer Options :

- (1) (a), (c) and (d) (2) (b) and (c) (3) (c) and (d) (4) (d) only .

41. भारतीय घटना समितीचे शेवटचे अधिवेशन _____ या दिवशी झाले.

- 26 नोव्हेंबर 1949
- 26 जानेवारी 1950
- 24 जानेवारी 1950
- 9 डिसेंबर 1949

The final session of the Indian Constituent Assembly took place on _____.

- 26th November 1949
- 26th January 1950
- 24th January 1950
- 9th December 1949

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

42. राज्यपालांच्या विवेकाधीन अधिकाराखाली खालीलपैकी कोणत्या बाबी येतात ?

- (a) जेव्हा राज्य विधिमंडळाचे अधिवेशन चालू नसेल तेव्हा ते अध्यादेश काढू शकतात.
- (b) जेव्हा बहुमत प्राप्त पक्षाच्या नेत्याबाबत एकमत नसेल तेव्हा ते एखाद्या व्यक्तिला मुख्यमंत्री म्हणून नेमू शकतात.
- (c) राज्य विधिमंडळाने मंजूर केलेले विधेयक ते राष्ट्रपतीच्या संमतीसाठी राखून ठेऊ शकतात.
- (d) मंत्रिमंडळाने जर बहुमताचा पाठिंबा गमावल्याची त्यांची खात्री झाली तर ते मंत्रिमंडळ बरखास्त करू शकतात.

योग्य पर्याय :

- (1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d) (3) फक्त (c) आणि (d) (4) वरील सर्व

Which of the following falls within the discretionary powers of the Governor ?

- (a) He can promulgate ordinances when the state legislature is not in session.
- (b) He can appoint a person as Chief Minister, if the majority party has no acknowledged leader.
- (c) He can reserve a bill passed by the State Legislature for the assent of the President.
- (d) He can dismiss the council of ministers if he is convinced that it has lost majority support.

Correct options are :

- (1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (d) (3) (c) and (d) only (4) All above

43. खालीलपैकी कोण 'मसूदा समितीचे' सदस्य नव्हते ?

- (1) एन्. गोपालस्वामी अय्यंगार (2) मोहम्मद सादुल्ला
- (3) सच्चिदानंद सिन्हा (4) अल्लादि कृष्णस्वामी अय्यर

Who among the following was not a member of 'Drafting Committee' ?

- (1) N. Gopalaswami Ayyangar (2) Mohammed Sadulla
- (3) Sachchidananda Sinha (4) Alladi Krishnaswami Iyer

44. भारतीय राज्यघटनेच्या इतिहासातील _____ हा महत्त्वाचा टप्पा आहे.

- (1) दी इंडियन कौन्सिल ॲक्ट, 1857 (2) दी इंडियन कौन्सिल ॲक्ट, 1861
- (3) गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया ॲक्ट, 1999 (4) गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया ॲक्ट, 1936

_____ is an important landmark in the Constitutional history of India.

- (1) The Indian Council Act, 1857 (2) The Indian Council Act, 1861
- (3) Government of India Act, 1999 (4) Government of India Act, 1936

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

45. राज्याच्या विधिमंडळाबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

- (a) कोणतेही विधेयक विधिमंडळाच्या कोणत्याही सभागृहात प्रथम मांडता येते.
- (b) सामान्य विधेयकाबाबत दोन्ही सभागृहांमध्ये असहमती झाल्यास दोन्ही सभागृहांची संयुक्त बैठक बोलावली जावू शकते.
- (c) विधिमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांमध्ये राज्यघटनेने अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातींसाठी राखीव जागांची तरतूद केलेली आहे.

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहे/त ?

- (1) (a) फक्त (2) (b) फक्त (3) (a) आणि (c) (4) वरीलपैकी एकही नाही

Consider the following statements regarding State Legislature :

- (a) Any bill can be introduced in any house of the legislature.
- (b) A joint sitting of both the houses may be summoned if there is a disagreement between both the houses on an ordinary bill.
- (c) Constitution provided for the reservation of seats for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in the both houses of legislature.

Which of the statements given above is/are correct ?

- (1) (a) only (2) (b) only (3) (a) and (c) (4) None of the above

46. खालील विधाने विचारात घ्या.

विधान I : कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण कायदा, 2005 अंतर्गत 'मूल' म्हणजे 18 वर्षाखालील कोणतीही व्यक्ती आणि त्यात दत्तक मुलाचा समावेश होतो.

विधान II : कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण कायदा, 2005 अंतर्गत 'बालकाची' व्याख्या कलम 2(d) मध्ये दिली आहे.

- (1) विधान I बरोबर आहे, II चूक (2) विधान II बरोबर आहे, I चूक
- (3) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत (4) दोन्ही विधाने चूक आहेत

Consider the following statements.

Statement I : 'Child' means any person below the age of 18 years and includes adopted child, according to the protection of women from Domestic Violence Act, 2005.

Statement II : Under the protection of women from Domestic Violence Act, 2005, the definition of 'Child' is given under section 2(d).

- (1) Statement I is correct, II incorrect (2) Statement II is correct, I incorrect
- (3) Both the Statements are correct (4) Both the Statements are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

47. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण कायदा, 2005 चे कलम 10 _____ शी संबंधित आहे.

- (a) प्रतिवादीकडून संरक्षण आदेशाचे उल्लंघन केल्याबद्दल दंड
- (b) संरक्षण अधिकाऱ्याने केलेल्या गुन्ह्याची दखल
- (c) केंद्र सरकारला नियम बनविण्याचा अधिकार
- (d) सेवा प्रदाते

पर्यायी उत्तरे :

- (1) केवळ (a) बरोबर
- (2) केवळ (b) बरोबर
- (3) केवळ (c) आणि (d) बरोबर
- (4) केवळ (d) बरोबर

Section 10 of the protection of women from Domestic Violence Act, 2005 deals with :

- (a) Penalty for breach of protection order by the respondent
- (b) Cognizance of offence committed by protection officer
- (c) Power of Central Govt. to make rules
- (d) Service Providers

Answer Options :

- (1) Only (a) correct
- (2) Only (b) correct
- (3) Only (c) and (d) correct
- (4) Only (d) correct

48. जिल्हा न्यायाधीश म्हणून किमान _____ वर्षांचा अनुभव असलेल्या राज्यातील उच्च न्यायालयाचे किंवा जिल्हा न्यायालयाचे न्यायाधीश असलेल्या किंवा राहिलेल्या व्यक्तीला राज्य मानवी हक्क आयोगाचे सदस्य म्हणून नियुक्त केले जाऊ शकते.

- (1) आठ
- (2) सहा
- (3) नऊ
- (4) वरीलपैकी काहीही नाही

A person who is, or has been a Judge of High Court or District Judge in the state with a minimum of _____ years experience as District judge can be appointed as a member of State Human Rights Commission.

- (1) Eight
- (2) Six
- (3) Nine
- (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

49. खालील विधाने विचारात घ्या.

- (a) संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या महासभेने 10 डिसेंबर 1948 रोजी मानवी हक्कांची सार्वत्रिक घोषणापत्रिका स्विकारली.
- (b) संयुक्त राष्ट्रसंघाच्या सुरक्षा परिषदेने 10 डिसेंबर 1947 रोजी मानवी हक्कांची सार्वत्रिक घोषणापत्रिका स्विकारली.
- (c) संयुक्त राष्ट्रसंघामध्ये मानवी हक्कांच्या सार्वत्रिक घोषणापत्राला चव्वेचाळीस विरुद्ध शून्य मतांनी स्विकारण्यात आले.
- (d) संयुक्त राष्ट्रसंघामध्ये मानवाधिकारांची सार्वत्रिक घोषणा बेचाळीस विरुद्ध शून्य आणि आठ गैरहजर राहून स्विकारण्यात आली.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) केवळ (a) आणि (b) बरोबर
- (2) केवळ (a), (b) आणि (c) बरोबर
- (3) केवळ (a), (b) आणि (d) बरोबर
- (4) केवळ (a) आणि (d) बरोबर

Consider the following statements.

- (a) The General Assembly of United Nations adopted the UDHR (Universal Declaration of Human Rights) on 10 December 1948.
- (b) The Security Council of UN adopted the UDHR on 10 December 1947.
- (c) The UDHR was adopted in UN with forty-four votes to nil.
- (d) The UDHR was adopted in UN with forty-two votes to nil with eight abstentions.

Answer Options :

- (1) Only (a) and (b) correct
- (2) Only (a), (b) and (c) correct
- (3) Only (a), (b) and (d) correct
- (4) Only (a) and (d) correct

50. कौटुंबिक हिंसाचारापासून महिलांचे संरक्षण या कायद्याच्या अनुषंगाने, खालील विधानांचे अवलोकन करा.

विधान I : सदर कायद्यातील कलम 8 हे संरक्षण अधिकाऱ्याचे कर्तव्ये आणि कार्ये यांच्याशी संबंधित आहे.

विधान II : देशांतर्गत घटनेचा अहवाल, विहित नमुन्यात व पद्धतीने राज्यपालांना देणे हे संरक्षण अधिकाऱ्याचे कर्तव्य असेल.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) विधान I बरोबर; II चूक
- (2) विधान II बरोबर; I चूक
- (3) दोन्ही विधाने बरोबर
- (4) दोन्ही विधाने चूक

Consider the following statements in view of Protection of Women from Domestic Violence Act.

Statement I : Section 8 of the Protection of Women from Domestic Violence Act deals with duties and functions of the protection officer.

Statement II : It shall be the duty of the protection officer to make a domestic incident report to the Governor, in such a form and manner prescribed.

Answer Options :

- (1) Statement I correct; II incorrect
- (2) Statement II correct; I incorrect
- (3) Both statements are correct
- (4) Both statements are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

51. नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम 1955 मधील कलम _____ नुसार अनुसूचित जातीच्या सदस्यांच्या संबंधात या कायद्याच्या अंतर्गत गुन्हा ठरवणारे कृत्य केले जाते, न्यायालयाने असे गृहीत धरले पाहिजे की, जोपर्यंत विरुद्ध सिद्ध होत नाही, तोपर्यंत असे कृत्य अस्पृश्यतेच्या आधारावर केले गेले आहे.

- (1) कलम 11 (2) कलम 12 (3) कलम 13 (4) कलम 14

As per section _____ of the protection of civil rights act, 1955 if any offence is committed against member of a scheduled caste, the court shall presume unless the contrary is proved, that such act was committed on the ground of 'untouchability'.

- (1) Section 11 (2) Section 12 (3) Section 13 (4) Section 14

52. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) अधिनियम 1989 च्या कलम 21 नुसार कायद्याची प्रभावी अंमलबजावणी सुनिश्चित करणे, अत्याचार झालेल्या व्यक्तींना _____ सह न्याय मिळवून देण्यासाठी पुरेशी सुविधा पुरविणे हे सरकारचे कर्तव्य असेल.

- (1) कायदेशीर मदत
(2) साक्षीदारांचा प्रवास व देखभाल खर्च
(3) अत्याचारग्रस्तांचे आर्थिक आणि सामाजिक पुनर्वसन
(4) वरील सर्व

As per section 21 of the scheduled caste and scheduled tribes (Prevention of Atrocities) Act 1989, it shall be the duty of Government to ensure effective implementation of the act, provide adequate facilities, including _____ to the persons subjected to atrocities to enable them to avail themselves justice.

- (1) Legal aid
(2) Travelling and maintenance expenses to witnesses
(3) The economic and social rehabilitation of the victims of the atrocities
(4) All of the above

53. राष्ट्रीय अल्पसंख्यांक आयोग अधिनियम, 1992 मधील कलम 9 मध्ये _____ ची तरतूद आहे.

- (1) आयोगाची कार्ये (2) आयोगाची कार्यपद्धती
(3) आयोगाचे अधिकार (4) लेखा परिक्षक

Section 9 of the National Commission for Minorities Act, 1992 provides for _____.

- (1) Functions of the Commission (2) Procedure to be followed by the Commission
(3) Powers of the Commission (4) Audit

54. खालीलपैकी कोणता एक ऐतिहासिक निर्णय आहे, ज्याने कलम 21 ला व्यापक अर्थ दिला आणि 'प्रत्येकाला कायद्याच्या न्यायालयात त्वरित खटला चालविण्याचा अधिकार' आहे असे नमूद केले ?

- (1) हुसैनआरा खातून वि. बिहार राज्य
- (2) जमुनादास वर्मा वि. गुलाबी शहर
- (3) अहमद अली वि. केरळ राज्य
- (4) वरीलपैकी काही नाही

Which of the following is the landmark decision that gave broader meaning to Article 21 and stated that every one has right to prompt trial in the court of law ?

- (1) Hussainara Khatoon v/s State of Bihar
- (2) Jamunadas Varma v/s Pink City
- (3) Ahmed Ali v/s State of Kerala
- (4) None of the above

55. मानवी हक्क कायद्याच्या कलम 31 अन्वये, प्रत्येक मानवी हक्क न्यायालयासाठी, राज्यसरकार अधिसूचनेद्वारे, खटले चालवण्याच्या उद्देशाने _____ म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या वकीलाची नियुक्ती करेल, जो वकील म्हणून प्रॅक्टीसमध्ये सात वर्षांपेक्षा कमी नसेल.

- (1) दंडाधिकारी
- (2) कोर्ट असोसिएट
- (3) न्यायालयीन सहायक
- (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Under the Section 31 of Human Rights Act for every Human Rights Court, the State Government shall, by notification, appoint an advocate who has been in practice as an advocate for not less than seven years is known as _____, for the purpose of conducting cases in the court.

- (1) Magistrate
- (2) Court Associate
- (3) Court Assignee
- (4) None of the above

56. खालील विधाने विचारात घ्या.

विधान I : आर्थिक, सामाजिक आणि सांस्कृतिक अधिकार हे मानवी हक्कांची दुसरी पिढी असल्याचे म्हटले जाते.

विधान II : मानवी हक्कांच्या तिसऱ्या पिढीला 'निवडीचे स्वातंत्र्य' असे म्हणतात.

- (1) विधान I बरोबर आहे, II चूक
- (2) विधान II बरोबर आहे, I चूक
- (3) दोन्ही विधाने बरोबर आहेत
- (4) दोन्ही विधाने चूक आहेत

Consider the following statements.

Statement I : Economic, Social and Cultural rights are said to be second generation of human rights.

Statement II : Third generation of human rights are also called 'The Freedom of Choice'.

- (1) Statement I is correct, II incorrect
- (2) Statement II is correct, I incorrect
- (3) Both the statements are correct
- (4) Both the statements are incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

57. खालीलपैकी भारतीय राज्यघटनेतील कोणते अनुच्छेद भारतामध्ये सर्व प्रकारच्या गुलामगिरी व मानवी तस्करी यांना प्रतिबंध करतात ?

- (1) अनुच्छेद 15 व 16 (2) अनुच्छेद 20 व 21
(3) अनुच्छेद 23 व 24 (4) अनुच्छेद 29 व 30

Which of the following Articles under the Constitution of India prohibits all type of slavery and human trafficking in India ?

- (1) Articles 15 and 16 (2) Articles 20 and 21
(3) Articles 23 and 24 (4) Articles 29 and 30

58. मनी लॉन्ड्रिंग प्रतिबंध कायदा 2002 च्या कोणत्या कलमा अंतर्गत मनी लॉन्ड्रिंगसाठी शिक्षेची तरतूद केली आहे ?

- (1) कलम 7 (2) कलम 3 (3) कलम 4 (4) कलम 10

"Punishment for money-laundering" is defined under which section of prevention of money laundering Act 2002 ?

- (1) Section 7 (2) Section 3 (3) Section 4 (4) Section 10

59. हुंडा बंदी अधिनियम, 1961 च्या कलम 4 अन्वये जी कोणी व्यक्ती वधु किंवा वराच्या पालकांकडून किंवा त्यांचे नातेवाईकांकडून लग्नप्रित्यर्थ हुंड्याची मागणी करेल त्यास कमीत कमी 6 महीने जी _____ वर्षे पर्यंत वाढू शकेल अशा कारावासाची आणि रुपये _____ पर्यंत दंडाची शिक्षा होऊ शकते.

- (1) 4 ; 5,000 (2) 2 ; 10,000 (3) 3 ; 20,000 (4) 4 ; 50,000

According to section 4 of Dowry Prohibition Act 1961, whoever demands dowry from parents or relatives of bride or bridegroom in consideration of marriage shall be punished with the imprisonment of 6 months which may extend to _____ years and fine which may extend to _____ rupees.

- (1) 4 ; 5,000 (2) 2 ; 10,000 (3) 3 ; 20,000 (4) 4 ; 50,000

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

60. राज्य शासन, मानवी हक्कांच्या उल्लंघनाबाबत, उद्भवणाऱ्या अपराधांची संपरिक्षा त्वरेने होण्याच्या प्रयोजनासाठी, उच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायाधिकांच्या सहमतीने अधिसूचनेद्वारे प्रत्येक जिल्ह्यांकरिता उक्त अपराधांची संपरिक्षा करण्यासाठी _____ हे मानवी हक्क न्यायालय म्हणून विनिर्दिष्ट करील.

- (a) सत्र न्यायालय (b) शहर दिवाणी न्यायालय
(c) कामगार न्यायालय (d) कौटुंबिक न्यायालय

अचूक पर्याय निवडा :

- (1) फक्त (a) बरोबर (2) फक्त (b) आणि (d) बरोबर
(3) फक्त (c) आणि (a) बरोबर (4) फक्त (d) बरोबर

For the purpose of providing speedy trial of offences arising out of violation of human rights, State Govt. may with the concurrence of the Chief Justice of the High Court, by notification, specify for each district a _____ to be a human rights court to try the said offences.

- (a) Sessions Court (b) City Civil Court
(c) Labour Court (d) Family Court

Choose the correct option :

- (1) Only (a) is correct (2) Only (b) and (d) correct
(3) Only (c) and (a) correct (4) Only (d) is correct

61. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 अंतर्गत सिद्धापराध व्यक्तीला विनिर्दिष्ट क्षेत्रातून निघून जाण्याबद्दलचे निदेश देण्याचे अधिकार नसलेले खालीलपैकी अधिकारी कोण ?

- (1) पोलीस आयुक्त (2) जिल्हा दंडाधिकारी
(3) उप-विभागीय जिल्हा दंडाधिकारी (4) वरीलपैकी एकही नाही

As per Maharashtra Police Act, 1951 who amongst the following officer is not having power to direct a person convicted for an offence to remove himself outside certain specified area ?

- (1) Police Commissioner (2) District Magistrate
(3) Sub-divisional District Magistrate (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

62. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम _____ नुसार सभ्यता अगर नीतिमत्ता यास धोका पोचेल किंवा राज्याची शांतता धोक्यात आणतील किंवा ज्याच्यामुळे राज्य शासन उलथून पाडण्याचा संभव आहे अशी आवेशपूर्ण भाषणे करणे, हावभाव करणे अगर सोंग आणणे अशा अव्यवस्थेला प्रतिबंध करण्याचा अधिकार आयुक्त किंवा जिल्हा दंडाधिकाऱ्यांना दिलेला आहे.

- (1) कलम 37 (1) (a) (2) कलम 37 (1) (b)
(3) कलम 37 (1) (e) (4) कलम 37 (1) (f)

As per the section _____ of the Maharashtra Police Act, 1951 the power to prohibit certain acts for prevention of disorder is given to the commissioner and the district magistrate if there is delivery of harangues, the use of gestures or mimetic representation and the preparation, exhibition or dissemination of pictures, symbols, placards or any other object or thing which in the opinion of such authority offend against decency or morality or undermine the security of or tend to overthrow the state.

- (1) Section 37 (1) (a) (2) Section 37 (1) (b)
(3) Section 37 (1) (e) (4) Section 37 (1) (f)

63. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 च्या कलम 2(5) नुसार "जिल्हा" याचा अर्थ फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1898 (V of 1898) च्या प्रयोजनाकरिता जिल्हा म्हणून बनविण्यात आलेला प्रादेशिक विभाग असा आहे, परंतु त्यामध्ये कलम _____ अन्वये ज्या क्षेत्रासाठी पोलीस आयुक्ताची नेमणूक करण्यात आली असेल अशा कोणत्याही क्षेत्राचा समावेश होत नाही.

- (1) कलम 8 (2) कलम 9 (3) कलम 6 (4) कलम 7

According to section 2(5) of Maharashtra Police Act, 1951 "district" means a territorial division constituting a district for the purposes of the code of criminal procedure, 1898 (V of 1898) but does not include any area for which a commissioner of police has been appointed under section _____.

- (1) Section 8 (2) Section 9 (3) Section 6 (4) Section 7

64. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 च्या अंतर्गत अतिरिक्त पोलीस आयुक्तांची नेमणूक कोण करू शकते ?

- (1) पोलीस महानिरीक्षक (2) केंद्र सरकार
(3) राज्य सरकार (4) वरीलपैकी कोणीही नाही

Who can appoint Additional Police Commissioner under the provisions of Maharashtra Police Act, 1951 ?

- (1) Inspector General of Police (2) Central Government
(3) State Government (4) None of the above

65. पोलीस अधिकाऱ्याचे कार्यकारी अधिकार व कर्तव्ये यांच्या महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील संबंधित तरतूदींशी जोड्या जुळवा.

(a) लोकासंबंधीची पोलीस अधिकाऱ्यांची कर्तव्ये	(i) कलम 65
(b) लोकांच्या जाण्यायेण्याच्या ठिकाणी प्रवेश करण्याचा अधिकार	(ii) कलम 66
(c) पोलीस अधिकाऱ्यांची कर्तव्ये	(iii) कलम 64
(d) पोलीसाने रस्त्यावरील रहदारीचे नियमन करण्याचे कर्तव्ये	(iv) कलम 67

(a) (b) (c) (d)

(1) (ii) (i) (iii) (iv)

(2) (ii) (iv) (i) (iii)

(3) (iii) (ii) (i) (iv)

(4) (i) (iii) (iv) (ii)

Match executive powers and duties of the police officer with respective provisions under Maharashtra Police Act, 1951.

(a) Duties of police officer towards public	(i) Section 65
(b) Power to enter places of public resort	(ii) Section 66
(c) Duties of police officer	(iii) Section 64
(d) Duty of police officer to regulate traffic	(iv) Section 67

(a) (b) (c) (d)

(1) (ii) (i) (iii) (iv)

(2) (ii) (iv) (i) (iii)

(3) (iii) (ii) (i) (iv)

(4) (i) (iii) (iv) (ii)

66. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 च्या अंतर्गत ज्याचे निलंबन झालेले नाही अथवा जो रजेवर नाही असा प्रत्येक पोलीस अधिकारी किती काळपर्यंत कामावर आहे असे गृहीत धरले जाते ?

(1) नेहमी	(2) एक महिना	(3) 8 तास	(4) वरीलपैकी नाही

Under the provisions of Maharashtra Police Act, 1951 every police officer who is not on leave or under suspension is deemed to be "on duty" for how much period ?

(1) Always	(2) One month	(3) 8 hours	(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

67. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 अंतर्गत बेकायदेशीर जमावाने केलेल्या नुकसानीबद्दल भरपाई रक्कम ही रक्कम भरण्यास पात्र असलेल्या व्यक्तीकडून जिल्हाधिकारी ती खालीलपैकी कशा तऱ्हेने वसूल करेल ?

(1) द्रव्यदंड म्हणून	(2) कर्ज थकबाकी म्हणून
(3) जमीन महसूलची थकबाकी म्हणून	(4) वरीलपैकी एकही नाही

In which of the following form the compensation amount for injury caused by unlawful assembly can be recovered from the person liable therefore by the collector under Maharashtra Police Act, 1951 ?

(1) As fine amount	(2) As loan arrears
(3) As arrears of land revenue	(4) None of the above

68. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम _____ नुसार प्रत्येक पोलीस अधिकाऱ्यास रस्त्यातील संशयित व्यक्तीची झडती घेण्याचा अधिकार आहे.

(1) कलम 65	(2) कलम 66 A	(3) कलम 67	(4) कलम 68

As per section _____ of the Maharashtra Police Act, 1951 every police officer has power to search suspected person in a street.

(1) Section 65	(2) Section 66 A	(3) Section 67	(4) Section 68

69. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम 122 मध्ये सूर्यास्त आणि सूर्योदय यांच्या दरम्यान एखादा व्यक्ती संशयास्पद स्थितीत सापडण्याची एकूण किती प्रकारची कारणे दिलेली आहेत ?

(1) 5	(2) 6	(3) 8	(4) 15

Under section 122 of the Maharashtra Police Act, 1951 how many reasons are given regarding finding a person under suspicious circumstances between sunset and sunrise ?

(1) 5	(2) 6	(3) 8	(4) 15

70. महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम, 1951 मधील कलम 2(13) मध्ये _____ या संज्ञेची व्याख्या दिलेली आहे.

(1) सार्वजनिक करमणूकीचे स्थान	(2) सार्वजनिक जागा
(3) सार्वजनिक मनोरंजनाचे स्थान	(4) सक्षम प्राधिकारी

Maharashtra Police Act, 1951, under section 2(13) definition of _____ is given.

(1) Place of public amusement	(2) Public place
(3) Place of public entertainment	(4) Competent authority

71. 'अ' हा जमीनधारक त्याच्या जमिनीच्या हद्दीत एखाद्याचा खून पडल्याचे माहीत असताना, साप चावल्यामुळे अपघाताने त्याचा मृत्यु झालेला आहे अशी चुकीची माहिती जिल्ह्याच्या दंडाधिकाऱ्याला बुद्धिपुरस्सर खोटी माहिती पुरवितो, येथे 'अ' हा _____ भारतीय दंड संहितेनुसार व्याख्या केलेल्या अपराधाबद्दल दोषी आहे.

- (1) कलम 177 (2) कलम 179 (3) कलम 176 (4) कलम 188

'A', a landholder, knowing of the commission of a murder within the limits of his estate, wilfully misinforms the Magistrate of the district that the death has occurred by accident in consequence of the bite of snake. A is guilty of the offence furnishing false information, defined in _____ of Indian Penal Code.

- (1) Section 177 (2) Section 179 (3) Section 176 (4) Section 188

72. भारतीय दंड संहिता 1860 मधील कलम 24 नुसार जो कोणी एखाद्या व्यक्तीस गैर लाभ व्हावा किंवा दुसऱ्या व्यक्तीची गैर हानी व्हावी या उद्देशाने कोणतीही गोष्ट करतो तेंव्हा तो ती गोष्ट _____ करतो असे म्हटले जाते.

- (1) कपटीपणाने (2) गैर लाभ (3) अप्रामाणिकपणाने (4) नकलीकरण

As per Section 24 of the Indian Penal Code, 1860 whoever does anything with the intention of causing wrongful gain to one person or wrongful loss to another person is said to do that thing _____.

- (1) Fraudulently (2) Wrongful gain (3) Dishonestly (4) Counterfeit

73. एखादी व्यक्ती एखादी गोष्ट करण्यास प्रोत्साहन देतो म्हणजे तो भारतीय दंड संहितेच्या कलम 107 नुसार _____ करतो.

- (1) दुसऱ्याला ती गोष्ट करण्यास प्रवृत्त
(2) कृत्य करताना इतरांसोबत कट रचणे
(3) हेतुपुरस्सर ती गोष्ट करण्यास मदत
(4) वरील सर्व

As per section 107 of Indian Penal Code, a person abets the doing of a thing if he _____.

- (1) instigates another to do that thing
(2) conspires with other in the doing of the act
(3) intentionally aids the doing of that thing
(4) all of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

74. भारतीय दंड संहिता 1860 मधील कलम 4 नुसार खालील वाक्ये वाचा व उत्तर द्या.

- 'अ' हा भारताचा नागरिक असून युगांडामध्ये खून करतो.
- भारतात जेथे तो सापडेल अशा कोणत्याही स्थळी खुनाबद्दल त्याची संपरीक्षा व दोषसिद्धी केली जाऊ शकते.

पर्यायी उत्तरे :

- दोन्ही वाक्ये चूक आहेत.
- दोन्ही वाक्ये बरोबर आहेत.
- वाक्य (i) चूक असून वाक्य (ii) बरोबर आहे.
- वाक्य (ii) चूक असून वाक्य (i) बरोबर आहे.

As per section 4 of the Indian Penal Code 1860 read the following statements and give answer.

- 'A' who is a citizen of India commits a murder in Uganda.
- He can be tried and convicted of murder in any place in India in which he may be found.

Answer Options :

- Both the statements are wrong.
- Both the statements are correct.
- Statement (i) is wrong, Statement (ii) is correct.
- Statement (ii) is wrong, Statement (i) is correct.

75. जर 'अ' ने जाणूनबुजून श्री 'पी' ला आणि त्याच्या पत्नीला काही दुखापत करण्याची भीती दाखवली आणि अप्रामाणिकपणे 'म' ला काही मालमत्ता देण्यास 'पी' ला प्रवृत्त केले तर 'अ' _____ साठी भारतीय दंड संहितेच्या कलम _____ नुसार दोषी आहे.

- चोरी/378
- खंडणी/383
- खोडसाळपणा/425
- डकैती/391

If 'A' intentionally puts Mr. 'P' in fear of any injury to him and his wife and thereby dishonestly induces Mr. 'P' to deliver some property to 'M', 'A' commits _____ and is guilty as per section _____ of Indian Penal Code.

- Theft/378
- Extortion/383
- Mischief/425
- Dacoity/391

76. भारतीय दंड संहिता 1860 मधील कलम 124अ च्या अनुषंगाने _____ या कलमाखाली अपराध ठरत नाही.

- द्वेषाची भावना
- तुच्छतेची भावना
- अप्रीतीची भावना
- शासनाच्या कारवाईबद्दल नापसंतीची टीका

As per provisions of the section 124A of the Indian Penal Code 1860 which do not constitute an offence under this section ?

- Feeling of hatred
- Feeling of contempt
- Feeling of disaffection
- Comments expressing disapprobation of action of government

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

77. भारतीय दंड संहितेच्या कलम 160 नुसार, जो कोणी सार्वजनिक ठिकाणी मारामारी करेल त्याला _____ पर्यंतच्या कालावधीसाठी कारावासाची किंवा _____ रुपयांपर्यंतच्या दंडाची किंवा दोन्ही शिक्षा होऊ शकतात.

(1) सहा महिने/पाचशे	(2) एक महिना/शंभर
(3) दोन महिने/सहाशे	(4) एक वर्ष/पाचशे

Whoever commits an affray shall be punished with imprisonment of either description for a term which may extend to _____ or with fine which may extend to _____ rupees, or with both as per section 160 of Indian Penal Code.

(1) Six months/Five hundred	(2) One month/One hundred
(3) Two months/Six hundred	(4) One year/Five hundred

78. भारतीय दंड संहिता 1860 च्या कलम 44 अंतर्गत "Injury" ("नुकसान") याचा अर्थ _____ याच्या बाबतीतील कोणत्याही व्यक्तीस केलेला अवैध अपाय.

(1) शरीर	(2) मन	(3) मालमत्ता	(4) वरील सर्व

According to section 44 of Indian Penal Code 1860 "Injury" means illegal harm caused to any person in _____.

(1) Body	(2) Mind	(3) Property	(4) All of the above

79. खालीलपैकी कोण हा भारतीय दंड संहिता, कलम 21 अंतर्गत 'लोकसेवक' मध्ये समाविष्ट नाही ?

(1) मंत्री	(2) राष्ट्रीयकृत बँकेचा कर्मचारी
(3) विमा सर्वेक्षण कर्ता	(4) रेल्वेगाडी विभागाचा खलाशी

Who amongst the following is not a 'public servant' within the meaning of section 21 of Indian Penal Code ?

(1) Minister	(2) Employee of Nationalized bank
(3) Insurance surveyor	(4) Khalasi of Railway carriage section

80. भारतीय दंड विधान अंतर्गत खालीलपैकी कोणत्या तरतूदी मध्ये 12 वर्षाखालील महिलेवर झालेल्या सामूहिक बलात्कारासाठी शिक्षा विहित आहे ?

(1) कलम 376 AB	(2) कलम 376 DA	(3) कलम 376	(4) कलम 376 DB

Under which of the following provision of Indian Penal Code the punishment for gang rape on woman under twelve years of age is prescribed ?

(1) Section 376 AB	(2) Section 376 DA	(3) Section 376	(4) Section 376 DB

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

81. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील _____ मध्ये समन्सचे प्रारूप सांगितलेले आहे.

- (1) कलम 62 (2) कलम 61 (3) कलम 68 (4) कलम 64

Forms of Summons are described in _____ of code of criminal procedure, 1973.

- (1) Section 62 (2) Section 61 (3) Section 68 (4) Section 64

82. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील 'अन्वेषण' व 'चौकशी' संबंधित खालील वाक्ये वाचा व उत्तर द्या.

- (i) या दोन्ही संज्ञा सारख्याच आहेत.
(ii) या दोन्ही संज्ञा वेगवेगळ्या आहेत.
(iii) या संज्ञा परिस्थिती व व्यक्ती सापेक्ष आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

- (1) फक्त वाक्य (i) बरोबर आहे (2) फक्त वाक्य (ii) बरोबर आहे
(3) वाक्ये (ii) व (iii) बरोबर आहेत (4) वाक्ये (i) व (iii) बरोबर आहेत

Read the following statements regarding 'Investigation' and 'Inquiry' under the code of criminal procedure 1973 and answer.

- (i) Both these terms are same.
(ii) Both these terms are different.
(iii) These terms are subject to circumstances and persons.

Answer Options :

- (1) Only statement (i) is correct (2) Only statement (ii) is correct
(3) Statements (ii) and (iii) are correct (4) Statements (i) and (iii) are correct

83. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील कलम 2 (x) अन्वये "वॉरंट खटला" म्हणजे ज्या अपराधास मृत्युची किंवा आजीवन कारावासाची अगर _____ हून अधिक मुदतीच्या कारावासाच्या शिक्षेस पात्र असलेल्या अपराधा संबंधीचा खटला होय.

- (1) तीन वर्षा (2) दोन वर्षा (3) चार वर्षा (4) एक वर्षा

According to section 2 (x) of code of criminal procedure, 1973 "warrant case" means a case relating to an offence punishable with death, imprisonment for life or imprisonment for a term exceeding _____.

- (1) three years (2) two years (3) four years (4) one year

84. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील कलम 144-अ नुसार मिरवणूकीमध्ये शस्त्रे बाळगण्यास अथवा शस्त्रांसह सामुहिक कवायत करण्यास किंवा सामुहिक प्रशिक्षण देण्यास मनाई करण्याचा अधिकार _____ यांना सुपूर्त केलेला आहे.

- (1) जिल्हा दंडाधिकारी (2) न्यायदंडाधिकारी
(3) पोलीस अधिकारी (4) जिल्हा न्यायाधिश

Under section 144 A of the code of criminal procedure, 1973 the power to prohibit carrying of arms in procession or mass drill or mass training with arms is given to _____.

- (1) District Magistrate (2) Judicial Magistrate
(3) Police Officer (4) District Judge

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

85. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील प्रकरण II मधील तरतुदीच्या अनुषंगाने वेगळेपण ओळखा.

- (1) कलम 6 (2) कलम 11 (3) कलम 13 (4) कलम 16

Find odd man out regarding the provisions under chapter II of the code of criminal procedure, 1973.

- (1) Section 6 (2) Section 11 (3) Section 13 (4) Section 16

86. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील कलम _____ मध्ये सराईत गुन्हेगाराकडून चांगल्या वर्तणुकी संदर्भात घ्यावयाच्या बंधपत्रा संदर्भातली प्रक्रिया दिलेली आहे.

- (1) कलम 106 (2) कलम 108 (3) कलम 109 (4) कलम 110

Under section _____ of the code of criminal procedure, 1973, the procedure for security for good behaviour from habitual offenders is given.

- (1) Section 106 (2) Section 108 (3) Section 109 (4) Section 110

87. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील कलम _____ मध्ये फरार व्यक्ती बदलची घोषणा करण्यासंबंधित प्रक्रिया दिलेली आहे.

- (1) कलम 82 (2) कलम 83 (3) कलम 84 (4) कलम 86

Under section _____ of the code of criminal procedure 1973, the procedure regarding proclamation for person absconding is given.

- (1) Section 82 (2) Section 83 (3) Section 84 (4) Section 86

88. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील कलम 43 मध्ये खालीलपैकी कोणती तरतूद आहे ?

- (1) पोलीस वॉरंटशिवाय केव्हा अटक करू शकतील
(2) दंडाधिकाऱ्याकडून अटक
(3) अटक कशी करायची
(4) खाजगी व्यक्तीकडून अटक आणि अशी अटक झाल्यावरची कार्यपद्धती

The section 43 of the code of criminal procedure, 1973 provides for which of the following ?

- (1) When police may arrest without warrant
(2) Arrest by Magistrate
(3) How to make arrest
(4) Arrest by private person and procedure on such arrest

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

89. फौजदारी प्रक्रिया संहितेतील कलम 164 - A(6) नुसार बलात्कार झालेल्या व्यक्तीच्या वैद्यकीय तपासणीच्या केसमध्ये नोंदणीकृत वैद्यक व्यवसायीने सदरचा अहवाल विनाविलंब अन्वेषण अधिकाऱ्याकडे पाठविला पाहिजे आणि त्याने तो _____ मध्ये निर्दिष्ट करण्यात आलेल्या दंडाधिकाऱ्याकडे त्या कलमाच्या पोटकलम (5) च्या खंड (a) मध्ये निर्दिष्ट केलेले दस्तऐवज म्हणून अग्रेषित केला पाहिजे.

- (1) कलम 137 (2) कलम 165 (3) कलम 173 (4) कलम 169

According to section 164 - A(6) of code of criminal procedure in case of medical examination of the victim of rape, the registered medical practitioner shall, without delay, forward the report to the investigation officer who shall forward it to the Magistrate referred to in _____ as part of the documents referred to in clause (a) of sub-section (5) of that section.

- (1) Section 137 (2) Section 165 (3) Section 173 (4) Section 169

90. फौजदारी प्रक्रिया संहिता 1973 मधील तरतुदीनुसार जोड्या लावा.

कलम	तरतूद
(a) 36	(i) दंडाधिकाऱ्यांना व पोलिसांना जनतेने केंव्हा सहाय्य करावयाचे
(b) 37	(ii) विवक्षित अपराधांची जनतेने वर्दी देणे
(c) 38	(iii) वरिष्ठ पोलीस अधिकाऱ्यांचे अधिकार
(d) 39	(iv) पोलीस अधिकाऱ्यांखेरीज अन्य अशा वॉरंट बजावणाऱ्या व्यक्तीला मदत

पर्यायी उत्तरे :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3) (ii)	(iv)	(i)	(iii)
(4) (iii)	(i)	(ii)	(iv)

Match the following regarding the provisions of the criminal procedure code, 1973 :

Section	Provision
(a) 36	(i) Public when to assist Magistrates and Police
(b) 37	(ii) Public to give information of certain offences
(c) 38	(iii) Powers of superior officers of police
(d) 39	(iv) Aid to person, other than police officer, executing warrant

Answer options :

(a)	(b)	(c)	(d)
(1) (ii)	(iii)	(iv)	(i)
(2) (iii)	(i)	(iv)	(ii)
(3) (ii)	(iv)	(i)	(iii)
(4) (iii)	(i)	(ii)	(iv)

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

91. ज्या व्यक्तींना दाव्यातील पक्षकाराने विवादीत प्रकरणाच्या संदर्भात माहितीसाठी स्पष्टपणे संदर्भित केले असेल अशा व्यक्तींनी केलेले विधाने _____ असतात, तसे भारतीय पुरावा कायद्याच्या कलम _____ मध्ये नमूद आहे.

(1) कबुली/कलम 20	(2) गुन्ह्याची कबुली/कलम 115
(3) मते/कलम 165	(4) प्रतिबंधक कबुली/कलम 22

Statements made by persons to whom a party to the suit has expressly referred for information in reference to a matter in dispute are _____ as per section _____ of Indian Evidence Act.

(1) Admission/Section 20	(2) Confessions/Section 115
(3) Opinions/Section 165	(4) Estoppels/Section 22

92. भारतीय पुरावा अधिनियम, 1872 मधील कलम _____ नुसार वादतथ्यांचा व संबद्ध तथ्यांचा पुरावा देता येईल.

(1) कलम 3	(2) कलम 4	(3) कलम 5	(4) कलम 6

As per section _____ of the Indian Evidence Act, 1872 the evidence may be given of facts in issue and relevant facts.

(1) Section 3	(2) Section 4	(3) Section 5	(4) Section 6

93. भारतीय पुरावा अधिनियम, 1872 मधील कलम _____ मध्ये प्रमुख पुराव्याची तरतूद दिलेली आहे.

(1) कलम 61	(2) कलम 62	(3) कलम 63	(4) कलम 64

Under section _____ of the Indian Evidence Act, 1872 the provision regarding primary evidence is given.

(1) Section 61	(2) Section 62	(3) Section 63	(4) Section 64

94. भारतीय पुरावा अधिनियम नुसार एखादी व्यक्ती अशा प्रकारे प्रश्न टाकते जिथे त्याला सुचवलेले उत्तर मिळावे अशी त्याची इच्छा असते किंवा अपेक्षा असते, त्यास _____ प्रश्न म्हणतात असे कलम _____ मध्ये नमूद आहे.

(1) अपेक्षित प्रश्न/140	(2) अग्रगण्य प्रश्न/141
(3) दिशाभूल करणारा प्रश्न/150	(4) वगळलेल प्रश्न/116

Any question suggesting the answer which the person putting it wishes or expects to receive is called a _____ as per section _____ of Indian Evidence Act.

(1) Expected question/140	(2) Leading question/141
(3) Misleading question/150	(4) Exempted question/116

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

95. भारतीय पुरावा अधिनियम, 1872 च्या तरतुदीनुसार कोर्टाच्या व्याख्येमध्ये कशाचा अंतर्भाव होत नाही ?

- (1) एखादी व्यक्ति जिला कायद्याने पुरावा घेण्याचे अधिकार दिले आहेत
- (2) विशेष कार्यकारी दंडाधिकारी
- (3) लवाद
- (4) जिल्हा न्यायाधिश

Who is not included within the definition of "Court" according to the provisions of "The Indian Evidence Act 1872" ?

- (1) Person legally authorised to take evidence
- (2) Special executive magistrate
- (3) Arbitrator
- (4) District Judge

96. बलात्काराच्या काही खटल्यांमध्ये संमती नसल्याचा गृहीतक भारतीय पुरावा कायद्याचा कलम _____ अंतर्गत हाताळला जातो.

- (1) 113 - अ
- (2) 113 - ब
- (3) 114
- (4) 114 - अ

Presumption as to absence of consent in certain prosecution for rape is dealt under section _____ of Indian Evidence Act.

- (1) 113 - A
- (2) 113 - B
- (3) 114
- (4) 114 - A

97. भारतीय पुरावा अधिनियमा संदर्भात खालील विधानांचे परिक्षण करा :

- (a) जर विरुद्ध पक्षाने हरकत घेतली तर कोर्टाच्या परवानगीशिवाय सूचक प्रश्न विचारू नये.
- (b) एखादे तथ्य शाबीत करण्यासाठी कमीत कमी दोन साक्षीदार लागतात.

योग्य उत्तर निवडा :

- (1) (a) बरोबर असून (b) चूक आहे
- (2) (a) चूक असून (b) बरोबर आहे
- (3) (a) आणि (b) दोन्ही बरोबर
- (4) (a) आणि (b) दोन्ही चूक

Examine following statements in relation to Indian Evidence Act _____.

- (a) leading question must not be asked if objected by the other party except with the permission of the court.
- (b) for the proof of any fact minimum no. of witnesses required are two.

Choose the **correct** answer :

- (1) (a) is true (b) is false
- (2) (a) is false (b) is true
- (3) (a) and (b) both are true
- (4) (a) and (b) both are false

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

98. भारतीय पुरावा अधिनियम, 1872 नुसार जोड्या लावा.

कलम	तरतुदी
(a) 40	(i) सप्रमाण इत्यादी विषयक अधिकारीतांमधील विवक्षित न्यायनिर्णयाची संबंधिता
(b) 41	(ii) आधीचे न्यायनिर्णय हे दुसऱ्या दाव्या किंवा संपरीक्षेस आडकाठी करण्याच्या दृष्टिने संबंधित
(c) 42	(iii) न्यायनिर्णय मिळविताना कपट किंवा संगनमत झाल्याचे किंवा न्यायालय अक्षम असल्याचे शाबित करता येईल
(d) 44	(iv) कलम 41 मधील तरतुदी वगळून अन्य न्यायनिर्णय किंवा हुकूमनामे यांची संबंधिता व परिणाम

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

As per provisions under the Indian Evidence Act, 1872 match the following.

Section	Provision
(a) 40	(i) Relevancy of certain judgements in probate etc.
(b) 41	(ii) Previous judgements relevant to bar a second suit or trial.
(c) 42	(iii) Fraud or collusion in obtaining judgement or incompetency of court may be proved
(d) 44	(iv) Relevancy and effect of judgement orders or decree other than mentioned in section 41.

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

99. न्यायालयीन कबूलीजबाब म्हणजे असा कबूलीजबाब जो न्यायदंडाधिकार्या समोर फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 मधील कलम _____ नुसार नोंदविला जातो.

- (1) 34 (2) 153 (3) 164 (4) 162

Judicial Confessions are those which are made to a Judicial Magistrate under section _____ of criminal procedure code, 1973.

- (1) 34 (2) 153 (3) 164 (4) 162

100. भारतीय पुरावा अधिनियम 1872 नुसार शाबितीच्या जबाबदारीच्या तरतुदीनुसार जोड्या लावा.

कलम

तरतूद

(a) 101	(i) सिद्ध करण्याची जबाबदारी कोणावर असते
(b) 102	(ii) विशिष्ट तथ्यासंबंधात सिद्ध करण्याची जबाबदारी
(c) 103	(iii) सिद्ध करण्याची जबाबदारी
(d) 105	(iv) आरोपीचा खटला अपवादांतर्गत येतो हे सिद्ध करण्याची जबाबदारी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

Match the following regarding the provisions of the burden of proof under the Indian Evidence Act 1872.

Section

Provision

(a) 101	(i) On whom burden of proof lies
(b) 102	(ii) Burden of proof as to particular fact
(c) 103	(iii) Burden of proof
(d) 105	(iv) Burden of proving that case of accused comes within exceptions

Answer Options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(2)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(3)	(iv)	(ii)	(i)	(iii)
(4)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)

- o O o -

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते काँपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेतकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉल्पेन वापरवे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK